

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Az első Jókai-szobor.

Pompás időben, fényes ünnepség keretében leplezték le a hó 9-én délelőtt a Jókai Mór szobrát a Svábhegyen. A nagy költő első ércszobrát a Budapest Hegyvidéki (svábhegyi) Turista-Egylet állította fel közadakozásból s az egyesület rendezte az avató ünnepet is, mely a nagy költő emlékéhez méltóan folyt le. A szobor a fogaskerekű vasut svábhegyi állomása mellett árnyékos ligetben emelkedik. Termésköből faragott talapzatra van állítva Jókai érc-mellszobra, Jankovich Gyula szobrász művészi alkotása.

A gazdagon fellobogózt kis ligetben és annak környékén helyezkedett el a rendkívül nagyszámu ünneplő közönség, melynek soraiban ott voltak a Jókai-család részéről Hegedüs Sándor valóságosbelső titkos tanácsos, volt miniszter, feleségével, leányával s fiával.

Ott voltak továbbá Sztéryni József államtitkár, Fülepp Kálmán főpolgármester, Márkus József főrendiházi tag, Rózsavölgyi Gyula helyettes pol-

gármester, Hoitsy Pál országgyűlési képviselő, a képviselőház küldöttje, a különféle irodalmi társaságok képviselői s a turista-

egyesület vezérférfiai közül Glück Frigyes elnök, Hainiss Géza dr., Majorossy Géza, Breitner L. Zsigmond, Wellisch Alfréd, Nemes Marcell, Auer Róbert, Egán Ede igazgatósági tagok és feltűnően sok ur, hölgy és fiatal leány.

Annál érdekesebb ez a szobor, mert ott lakott Jókai az utolsó időkben, csendes nyaralójában élte öreg napjait, mert hiába mondá, hogy öreg ember nem vén ember, bizony az ősz költőkirály mégis csak vén volt testileg, bár lelke fiatal és üde maradt.

A svábhegyi Jókai-szobor megelőzte összes készülő és gyűjtésben lévő Jókai-szobrainkat, de reméljük, hogy koszorus költőnknek a szépen gyűlö országos adako-

zából egy hozzá méltó nagyobb emléket mielőbb emeltet a magyar nemzet. Ezt az elismerést Jókai megérdemelte régen.

Az első Jókai-szobor.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Gazdák mozgalmá.

Az elmúlt héten sokoldalú tevékenységet fej-
tettek ki a magyar gazdák. Nagyváradon gazda-
nagygyűlés volt, amelyen országos érdekek
kerültek tárgyalásra. — A gyűléssel egyidejűleg
országos mezőgazdasági kiállítást is rendeztek,
amelyet szombaton nyitott meg *Darányi Ignác*
földmivvelésügyi miniszter. A nagy számban egybe-
gyűlt gazdák tüntető rokonszenvvel fogadták a
minisztert, akinek mély hatást tettek azok a
szavai, amelyekben a kisemberekről szólt.

„A kor intő szavát — ugymond — meg kell
érteni, hogy a kisemberek iránt más kötelességeink
vannak, mint voltak apáinknak. A költő is azt
mondta: a munkás, habár szegény, de észrevétlenül
dolgozik a haza területén és nem szabad elfeledni
nagy *Széchenyi* szavát, hogy a szegény, aki kezével
ragy erejével keres, egyformán megbecsülendő. Akár
a kormány, akár a társadalom, a szegény emberek
érdekeiben szolgálatát teljesítse, mert a nemzetet bol-
doggá csak milliók boldogsága teheti.“

A miniszter nyolc kitüntetett cselédnek nyuj-
tott át diszoklevelet és jutalmat s mindegyikhez in-
tézett buzdító szavakat.

Vasárnap kezdődött az országos szőlőszeti és
borászati kongresszus, amelyen mintegy három-
száz szőlősgazda tanácskozott a szőlőtermelők
viszonyairól. *Czeiner Nándor* nagy tetszés közepett
fejtegette, hogy a kiscgazdák a bort borértékesítő
szövetkezetek útján tudják leginkább értékesíteni.
Drucker Jenő dr. pedig a bortörvény szigoritá-
sának a szükségességéről beszélt. A borértékesítő
szövetkezetek eszméje a borkereskedők részéről
aggodalommal találkozott, de *Zselénski Róbert*
gróf azonnal pártfogásba vette a szövetkeze-
ket, amelyek nem versenytársai, hanem kiegé-
szítő részei, javító közegei a kereskedelemnek.
Erről a tárgyról, valamint a bortörvény módosi-
tásáról is élénk vita fejlődött ki, melynek ered-
ményeképpen az előadók javaslata értelmében
határoztak. *Molnár Imre* dr. a szőlősgazdáknak
nyújtott állami kölcsön kedvezőbbé tételéről be-
szélt, *Rácz Sándor* pedig a borászati szakisme-
reték terjesztéséről. *Dobokay Lajos* a miniszter
nevében megígérte, hogy a kormány különös
gondot fordít, hogy a gazdák a helyes borkeze-
lést elsajátítsák; erre szolgálnak a borkezelési
tanfolyamok. A nagygyűlés a legszebb sikerrel
járt. A jövő évi nagygyűlést Pécsen tartják.

A nagyváradai napok legfontosabbjai azonban
kedden kezdődtek. A gazdák 400-an jöttek el a

nagyváradai gyűlésre. A gyűlést *Desseffy Aurél*
gróf nyitotta meg. A gyűlésen *Mailáth József*
gróf, *Des Echerolles Kruspér Sándor*, *Keller Gyula*,
Rubinek Gyula és *Erős Rezső* tartottak előadást.
Az előadások mindegyike szociális és agrár
szempontból kiváló fontossággal bír. A gyűlés
fényesen sikerült s hiszszük, hogy sok ered-
ménynyel fog járni.

A magyar gazdálkodónak ezerféle baja van,
igen helyes, ha komolyan, együttesen fölemelik
szavukat és a mozgalmat mindaddig napirenden
tartják, míg jogos követeléseik teljesítve nem
lesznek.

Székely nagygyűlés.

Kézdivásárhely piacán vasárnap délután több ezerre
menő közönség előtt folyt le a birtokrendezés tárgyában
összehívott székely nagy népgyűlés. A gyűlésen egész
Háromszék és Csik vármegye képviselve volt. Az
erdélyi képviselők közül megjelentek *Zakariás János* dr.,
Nagy György és *Geréb János*. *Szacsvay Gyula*, a
népgyűlés elnöke, lelkes szavakkal nyitotta meg a
népgyűlést és felkérte *Nagy György* orsz. képviselőt,
a népgyűlés egyik szervezőjét, a határozati javaslat
előterjesztésére. *Nagy György* ismertette az áldatlan
székelyföldi birtokviszonyokat, a tagosítást, arányosítás
sérélméit, a székely erdőrablást és előterjesztette a
javaslatot, amelynek főbb pontjai az erdőknak az
állami kezelés alól való kivétele, a véderdői jelleg
korlátozása, az arányosítás folytán a legelőtől meg-
fosztott birtokosságnak államköltségen való legelők
beszerzése; a tagosítási és arányosítási törvény gyökeres
reformja, az arányjogok eladásának megtiltása;
a népet tönkretévő üzereknek bünvádi üldözése. A
határozati javaslatot *Zakariás János* orsz. képviselő,
Kiss Lajos pártelnök, *Molnár Emil* lapszerkesztő és
Medgyasszai Mihály lelkész meleg hangú pártoló
hozzászólásai után egyhangú lelkesedéssel elfogadták.
A népgyűlés végül bizalmat szavazott a nemzeti
kormányának és a székely birtokrendezés főnökének,
*Sebes Dénes*nek. Gyűlés után a közönség *Molnár*
Józsiás siremlékéhez vonult és a sirt *Nagy György*
képviselő beszéd kíséretében megkoszorozta.

Verseciek a verseci törvényszékért.

Versec város közönsége nevében egy küldöttség
tisztelgett hétfőn *Wekerle Sándor* miniszterelnöknel,
hogy átnyujtsa neki a város felterjesztését a verseci
törvényszék visszaállítására.

A fölterjesztés bevezetésében elmondja a verseci
törvényszék megszüntetésének történetét s meggyőző
érvekkel mutatja ki, hogy a közérdeknek mily nagy
mértékben hátrányára vált az intézkedés, hogy
1875-ben a verseci és oravicabányai törvényszékek
a fehértemplomi törvényszékkel egyesítették. Leírja
azokat a küzdelmeket, melyeket Versec e méltány-
talan és káros intézkedés jóvátétele iránt évtizedeken

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon
a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom
kezdemenyezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. szám.

át folytatott, amelyek azonban mindaddig sikertelenek maradtak. A bizonyítékoknak és hiteles statisztikai adatoknak egész nagy tömegével bizonyítja, hogy Versec város földrajzi fekvésénél, ipari és kereskedelmi fejlettségénél, közlekedési viszonyainál, igazságszolgáltatási ügyforgalmánál fogva rendeltetve van arra, hogy törvényszéki székhely legyen. Versec a törvényszéki terület közepén van, 150 községnek piaci centruma s önmagában tulnyomó részét szolgáltatja a törvényszéki forgalomnak. Hivatkozik a fölterjesztés arra is, hogy maguk az érdekelt községek a legmelegebben óhajtják a verseci törvényszék fölállítását és Versec város hajlandó erre a célra oly messzemenő áldozatokat hozni, amilyet eddig még egyetlen város sem hozott az igazságszolgáltatás érdekében.

A küldöttséget Szilassy Zoltán, a város országgyűlési képviselője vezette. Budapesten csatlakoztak a küldöttséghez Zákó Milán főispán, Steiner Ferenc, Stojanovics Iván báró és Csepreghy István országgyűlési képviselő.

Rezuch István polgármester ismertette a küldöttség kérését. Utalt arra, hogy a miniszterelnök, mint szomszédos birtokos, ismeri Versec városának viszonyait és tudja, hogy Versec központi fekvésénél fogva, másrészt pedig meggyarapodott népességénél fogva is teljes joggal kérheti, hogy az 1875-ben tőle elvett törvényszéket a kormány állítsa vissza. Hangsúlyozza beszédében a polgármester, hogy nem kéri, hogy Fehértemplom városától a törvényszéket elvegyék. Végül átnyújtotta a kormányelnöknek a város felterjesztését.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy magánviszonyainál fogva ismeri és érdeklődéssel kíséri Versec városának fejlődését és azt hiszi, hogy az ugy kulturális mint gazdasági, ipari és nemzetiségi szempontból egyike legfontosabb központjainknak. A legnagyobb jóindulattal fogja a kérdést tanulmány tárgyává tenni s amennyiben a viszonyok engedik, a kérést mielőbb a megoldás stádiumába fogja juttatni. A küldöttség a miniszterelnök választát zajosan megéljenezte. A verseciek Polónyi Géza igazságügyminiszternél is akartak tisztelegni, azonban Polónyi gyengélkedése miatt nem fogadhatta a küldöttséget.

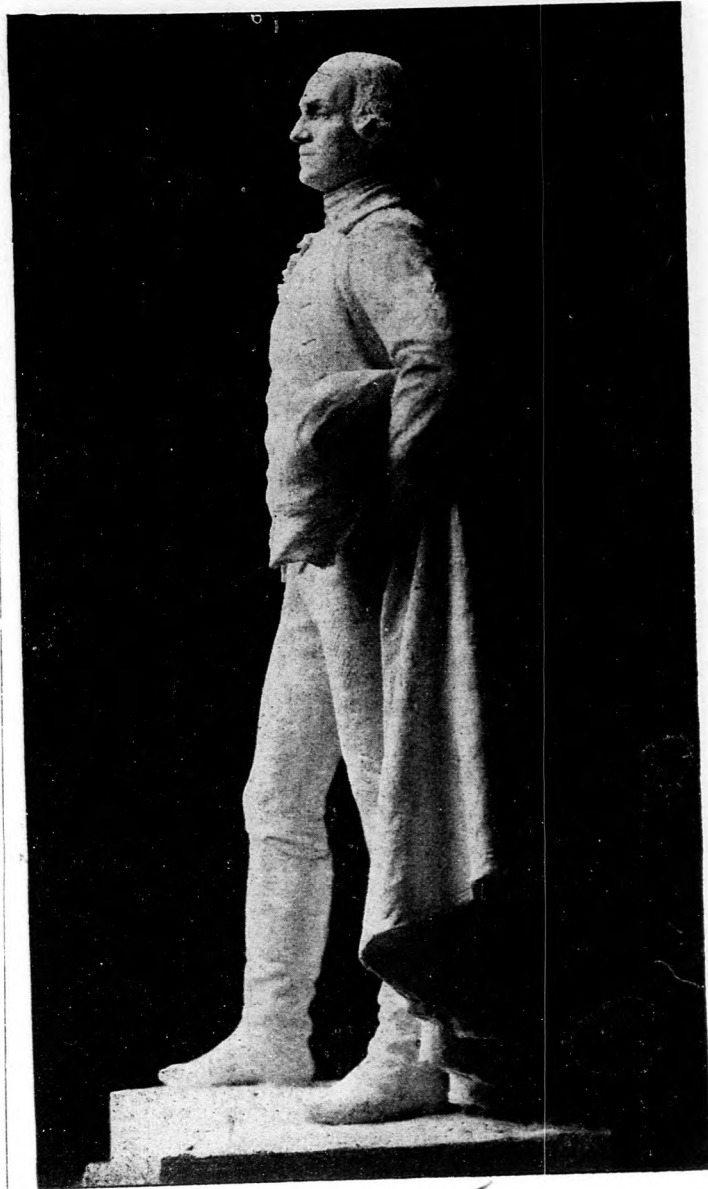
A Washington-ünnep.

— Képpel. —

Vasárnap leplezték le Budapesten a Városligetben Washington György, az északamerikai Egyesült-Államok első köztársasági elnökének szobrát.

Messze idegenből, túl a mérhetetlen tengerekről, hazajöttek elszakadt véreink, hogy itt az elhagyott édes haza földjén emléket emeljenek egy embernek. Egy egyszerű polgárnak, aki annak a földnek, amely

nekik új hazát adott az idegenben, a legnagyobb fia volt. Nem a tény maga, hogy Budapesten szobra lesz Washington Györgynek; nem ez volt az ünnepség jelentősége. Nem is az, hogy idegenbe szakadt magyar emberek pénzén épült a szobor.

Washington György szobra Budapesten.

Az a pillanat volt zokogásra készítő, amikor megállt ott a szobor előtt egy csomó sorsverte ember, aki megjárta itthon az élet minden golgotháját, aztán elment innen eltagadott, égő könnyekkel a szemében rabszolga-munkára a bányák alá, utcát söpörni hajón robotolni, erdőt irtani egy vadon világban

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

sziklát kaparni, megvívni szörnyű, kegyetlen harcot. És mikor a munka tüzeben lelkük átédződött, visszatértek ide, ahonnan sorsuk számkiüzte, hogy magukkal hozzák a távolban küzdő, harcoló testvérek szeretetének egy sugarát, könnyüjének egy csöppjét, egy sóhajukat, amely átszáll a tengerek irdatlan messzeségén és megtapad itt, ezen az imádot, elhagyott, mostoha földön.

Nem lehet híven leírni az ünnepet, mert nincs arra toll, amely azt a borongó, szívet markoló érzést visszaadná, amely a lelkeken ült, amely az arcokon sötétlet és a lassan végig pergő könnyekben megnyihült...

A leleplezés istentisztelettel kezdődött, melyet a Bazilikában és a kálvintéri református templomban tartottak. Innen vonult az ünneplő közönség ki a Városligetbe, hol a szoboravatás lélekemelő ünnepséggel folyt le.

A milánói kiállítás új megnyitása.

Milánóban szombaton délelőtt Viktor Emánuel király Helena királyné és néhány miniszter jelenlétében ünnepiesen megnyitotta az alig egy hónappal ezelőtt leégett tárlat helyén épült új kiállítást. Ezuttal csak az olasz résznek szólt a megnyitás, mert az ugyancsak újra épülő magyar csoport a szállítási nehézségek folytán csak körülbelül egy hét múlva lesz kész. A király és a királyné a magyar diszbejárat elé emelt trónusokon foglaltak helyet, Maróthy két géniusza között és ott hallgatták végig a megnyitó beszédeket. Elsőnek Mangili szenátor, a kiállítás elnöke szólott. Beszédében kiemelte azt a nagy veszteséget is, amely Magyarországot sújtotta a tüzvész következtében és jelezte, hogy a „nobile ed amice Ungheria” nemsokára ismét megjelenik az iparművészettel a világ színe előtt. Utána Ponti marchese és Kava miniszter beszélt még. A királyi pár ezután végigsétált az olasz csoportokon, melyek az általános vélemény szerint még sokkal szebbek, mint első alkalommal voltak és azzal az ígérettel távoztak a jelenlévő magyar kiállítási kiküldöttektől, hogy ha csak lehet, eljönnek a magyar osztály megnyitására is vagy legalább is október elsején látogatásukkal tisztelik meg.

Angolok Magyarországon.

Az országos függetlenségi és 48-as párt meghívására az angolok egyik legelőkelőbb politikai klubjának, az Eighty-klubnak harminc tagja érkezik folyó hó 21-én, pénteken Budapestre. Az angol vendégek fogadására, kik között az angol képviselőháznak előkelő tagjai lesznek, úgy a kormány és a függetlenségi párt, valamint Budapest székesfőváros is a kellő előkészületeket megtették,

hogy az méltó legyen úgy az előkelő angol politikusokhoz, mint a magyar kormányhoz és a magyar közönség vendégszeretetéhez. Az angolok a magyar politikai viszonyok tanulmányozása végett jönnek Magyarországra és itt tartózkodásuk alkalmával szeptember hó 24 én délelőtt tízórakor közös értekezletre gyűlnek össze a pártkörben a függetlenségi párt tagjaival, amely értekezletnek tárgya a Magyarország szociálpolitikai törvényhozását ismertető előadás lesz. Angol vendégeink a főváros nevezetességeit megnézik és aztán fölrandulnak a Tátrába, megtekintik az Aldunát és Herkulesfürdőt. Ez tiznapot vesz igénybe az előre megállapított utazási rendszerint. Az Eighty-klub tagjai itt tartózkodásuk alkalmával Kossuth Lajos sírjára koszorút helyeznek. A klub titkára sürgönyileg kérte fel Ruttkay Vilmost a kereskedelemügyi miniszterium londoni szaktudósítóját, hogy a koszorút a klub színeivel és címerével rendelje meg.

A borhamisítás ellen.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter annak idején a gazdatársadalmat buzdította a hamisítások kiderítésére és üldözésére. Az utóbbi években azonban megesappant a buzgalomuk a borellenőrző bizottságoknak. Erre mutat az állandó borvizsgáló bizottságok ügyforgalma, amelyeknek 1899-ben 236, 1901-ben 212 esettel volt dolguk. A kihágási esetek száma az 1905-ik évben már 55-re csökkent és bizony nem azért, mintha a hamisítás kevesebb lenne. A törvényes állapot s a hatóságok rendes működésének helyreállítása után a borhamisítások ügyét erélyesen kézbe kell venni. E célból Darányi, tekintettel a közelgő szüretre is, körrendeletben felhívta a törvényhatóságok első tisztviselőit, az alispánokat és polgármestereket, hogy kellő közhírré tétel után figyelmeztessék a közönséget a bortörvény tilalmaira s főleg arra, hogy a mustba vagy borba, valamint a kierzjedt törkölyborba vizet önteni nem szabad; hogy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeverni tilos s hogy e tilalmakat megszegő eljárás büntetés alá esik. Ugyanilyen figyelmeztetést kaptak a gazdasági egyesületek, a borászati szakközegek. A belügyminisztert pedig felkérte arra, hogy a hatóságokat a borhamisítások ellenőrzésére és üldözésére utasítsa s hogy általában a bortörvény végrehajtása érdekében a közigazgatási kar a kellő eréllyel járjon el. A hűvös és esős időjárás igen megesappantotta a szüretelő gazdák kedvét. Annyi esett, hogy a szüretéről alig lehet beszélni. A gazdák tehát nem igen önthetnek vizet a borba, hanem annál többet a vendéglősök.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gabona osztály.

Erőtakarmány osztály.

Tenyészállat osztály.

Szövetk. sertéshizlalás.

Vetőmag osztály.

Gazdasági anyagosztály.

Borgazdasági osztály.

Háztartási cikkek.

Gép osztály.

Biztosítási osztály.

Díjzabási osztály.

Baromfitenyész. cikkek.

Alaptőke: 711,400 kor. Tartalékalap: 230,000

kor. Forgalmi visszatérítési alap: 118,773 kor.

Tagok száma: 1299.

I. Az „aratási és cséplési”,

II. az „őszi vetőmag és virág”,

III. a „szüreti és borgazdasági”

idény-árjegyzékeink

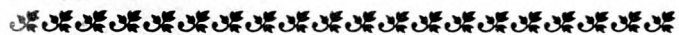
megjelentek és azokat kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

Oroszországi események.

Oroszországban szüntelenül működik a forradalmi kéz. Az általános kavargásban az örökös merényletekkel szemben a hadbíróóságok valósággal tehetetlenek. Legutóbb összeesküvést fedeztek fel, amelynek az volt a célja, hogy Mihály nagyherceget megöljék, szombaton pedig arra ébredt Oroszország, hogy Trepow, az orosz főváros rettegett rendőrfőnöke meghalt. Utólag kezdik kideríteni, hogy a híres rendőrfőnök, akinek legnagyobb része volt a forradalom elnyomásában, erőszakos halállal mult ki, megmérgezték.

Más hír szerint Trepow öngyilkos lett, mert a cár megharagudott rá. A jelentős azonban az a dologban, hogy a forradalom egyik legnagyobb ellensége elpusztult.

— **A tanító szociális feladatai.** Mailáth József gróf a somogy megyei hitelszövetkezetek közgyűlésén nagy tetszéssel fogadott előadást tartott arról, mit követel a társadalom a tanítótól, hogy szociális kötelességeinek eleget tegyen. Mailáth gróf nagy tájékozottsággal és szeretettel foglalkozik kis művében a tanítókkal és azt ajánlja nekik, hogy ne csak az iskolás gyerekekkel törődjenek, hanem legyenek a nép nevelői is és vezessék azt a gyakorlati és főleg a szövetkezeti élet terén. A csinos füzet alakjában megjelent előadáshoz mellékelve van a falusi jólét fája, mely az igazi falusi népnevelő iskolájából nő ki. A füzet ára 40 fillér. Megrendelhető a Magyar Gazdaszövetségnél (Budapest, Ullői-ut 21.)

Előfizetési felhívás.

A jövő hónap elejével új előfizetést nyitunk a „Független Ujság”-ra. Kérjük előfizetőinket, hogy ismerőseik körében terjesszék lapunkat.

Ha minden olvasónk egy előfizetőt szerez, lapunk megerősödve, fokozottabb mértékben szolgáltatja a kitűzött célt, melynek megvalósításáért szállott ki a sikra.

Mi ez a cél?

Célunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése. Ennek a mi célunknak megvalósítását tegyék lehe-

tővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is híven csoportosuljanak a „Független Ujság” kibontott zászlója alá.

A „Független Ujság” eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat híven betartottuk és oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Ebben az eseményekkel bővelkedő időkben minden magyar polgárnak szüksége van egy igazi krónikásra. Az a krónikás igazmondó legyen és minden nagyobb eseményt elmondjon az érdeklődő polgárnak.

Ilyen igaz krónikás a „Független Ujság”.

Minden vasárnap elhozza a posta pontosan, hogy képekben és szavakban az olvasó elé tárja a hét eseményeit. Azonkívül sok mulatságos olvasmányt is közöl, amiből jut a család minden tagjára valami érdekes.

Akik megszerették a „Független Ujság”-ot, azoknak ajánlani nem szükség, de mégis azon tiszteletteljes kéréssel fordulunk olvasóinkhoz, hogy *zászlónk alá legalább egy új előfizetőt még szerezni sziveskedjék minden olvasó.* Ezáltal erősödik eszménk harcosainak tábora. És mentől többen leszünk, annál biztosabb a győzelem, melyért zászlónkat kibontottuk.

Az előfizetési pénzek beküldésére az *utalványokat elküldöttük külön levélben mindazoknak, akiknek előfizetése szeptember 1-én lejárt.*

Előfizetési ár:

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

Terjesszük a jót, a nemest. Minden előfizető igyekezzék legalább egy új előfizetőt szerezni lapunkra, a „Független Ujság”-ra, mert csakis így szolgáljuk igazán a magyar nemzeti ügyet.

Hazafias tisztelettel

„FUGGETLEN UJSÁG”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Ullői-ut 25. (Köztelék)

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Ipari szövetkezetek és az iparpártolás.

A hazai szövetkezeti mozgalomnak egyik tevékeny munkása, Vikár Béla, előadást tartott a szegedi iparpártoló kongresszuson. „A szövetkezetek hivatása az iparpártolás terén” címen. Előadásában a többek között ezeket mondá: „A szövetkezetek, melyeknek száma hazánkban immár az ötezret meghaladja, ma közgazdaságunk jelentékeny tényezői, melyek mindig oda törekedtek, hogy hazai nyersanyagokat, félgyártmányokat, iparcikkeket és terményeket az idegen árukkal szemben előnyben részesítsék és hogy szükségleteiket honi gyártmányokkal és termékekkel fedezzék; a vezetők pedig, kik földbirtokosok, az értelmiség osztályába tartozók, továbbá kisgazdák és iparosok a hazai termékek hamisítatlan forrásait kutatják ugyan, de nem könnyű nekik ezeket megtalálni. Mert a magyar gyárak még ujak, a nagyközönség előtt ismeretlenek s különösen nem ismerik az általuk előállított különböző iparcikkeket. Ha tehát a szövetkezetek a legjobb akaratuk mellett sem felelhettek meg eddig teljesen iparpártoló hivatásuknak, azt annak tulajdoníthatjuk, hogy nem volt eddig alkalmuk teljesen megismerni a hazai összes beszerzési forrásokat. Indítványozza tehát, hogy a hazai szövetkezetek, mint a kisemberek és így a nagy fogyasztó-tömeg egyesülései és legalkalmasabb terjesztői a hazai iparcikkeknek, hívassanak fel arra, hogy idegen és külföldi iparcikkeket ne tartsanak, ne árusítsanak és ne közvetítsenek. Amennyiben pedig szövetkezeteink a hazai iparcikkek beszerzési forrásait nem ismerik, hívassék fel a m. kir. Kereskedelmi Múzeum, hogy a «Kiviteli Címtár» és pótfüzeteit díjtalanul küldje meg az összes hazai nyersanyagot beszerző, termelő- és áru-sarnok-, illetve fogyasztási szövetkezeteknek, hogy azok tájékozást nyerhessenek arról, hogy az egyes ipari készítményeket hol és mely hazai cégektől szerezhetik be. Kívánatos továbbá, hogy a szövetkezeteket minden hazai intézmény támogassa a hazai iparcikkek beszerzése körül, de egyuttal ellenőrizze is a hazai beszerzési forrásokat, nehogy ezek honi cégér alatt külföldi készítményeket adjanak el a szövetkezeteknek.» — Az indítványt azzal a módosítással fogadták el, hogy pontos címtár készíttessék a hazai beszerzési forrásokról.

Cseh szövetkezetek.

Csehország egyike azon kis országoknak, amelyeknek gazdaságilag előrelátó népe korán megértette a szövetkezés jelentőségét. Maga az a körülmény, hogy a cseh szövetkezetek központja, tíz éve áll fenn s hogy az idén lépett be tagjai közé az ezredik takaré- és hitelszövetkezet, mutatja, hogy Csehországban elég élénk szövetkezeti élet van. A kilencvenes évek a hitelszövetkezetek csak a városban működtek. Csakhamar akadtak azonban vezető férfiak, akik arra vállalkoztak, hogy a falusi néppel is megismertetik a takaré- és hitelszövetkezetek előnyeit s hogy a falusi nép is olcsóbb, előnyösebb és tisztességesebb hitelhez rövidebb úton hozzáférhessen, megkezdték a falusi hitelszövetkezetek terjesztését. 1890-ben még csak két hitelszövetkezet állt fenn. 1893-ban hét, holott ezen időben az osztrák birodalom többi tartományaiban a szövetkezetek százai fejtettek ki élénk működést. 1893-ban aztán Csehországban is bekövetkezett a kedvező fordulat. A többi tartományok példájára itt is pártfogásába vette a közhatóság a szövetkezetek ügyét s a következő évi költségvetésbe a szövetkezetek terjesztésére ötezer, 1895. évre már tizenötezer forintot vettek föl.

A közhatósági támogatás erős lökést adott a takaré- és hitelszövetkezetek terjedésének úgy, hogy 1896-ban már 32 cseh szövetkezet működött. Oly kedvező jelek mutatkoztak a további gyarapodásra, hogy a mozgalom vezetői jónak látták egy központnak a föllállítását.

A központi intézet már kezdetben nemcsak pénzügyi, hanem gazdasági s agitációs működést is fejtett ki. Állandó ellenőri állást szervezett s a vidéki szövetkezeteket mindennemű nyomtatvánnyal ellátta. Folyóiratot és naptárt adott ki s évente a szövetkezeti vezetők számára rövid tanfolyamokat rendezett. Közben annyira hódított a beszerzés és az értékesítés terén való szövetkezés eszméje, hogy a központ az 1898-iki és 1899-iki gyűlésein már hivatalból foglalkozott a kérdéssel. Ezen években indult meg az árubeszerző és fogyasztó szövetkezetek alakítására irányuló mozgalom, amennyiben a központ bizonyos korlátok közt ezeket is felölelte. A beszerző szövetkezetek ugyanis eleinte tisztán gazdasági cikkek forgalmára szorítkoztak s szoros összeköttetésben állottak a már virágzó takaré- és hitelszövetkezetekkel. Amint a hitelszövetkezetek elterjedésére nézve táplált reményében nem csalódtak a cseh szövetkezeti mozgalom vezetői, az árubeszerző és a fogyasztószövetkezet elterjedését nem hiába remélték.

A mozgalom életrevalóságáról egyébként legvi-

**GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK,
SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐ-
GAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók**

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökségénél
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 32. szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

lágosabb képet az alábbi számok nyújtanak. Annak dacára, hogy Csehországban különösen sok pénzüintézet van, a hitelszövetkezetek mégis gyors fejlődésnek indultak, mert míg 1890-ben csak 2 szövetkezet volt, 1896-ban pedig 27, addig 1900-ban egymagában 116 szövetkezet alakult, úgy, hogy ebben az évben 1020 hitel- és 38 tejszövetkezet, 18 szövetkezet a gazdasági termények feldolgozására és értékesítésére, 9 mezőgazdasági szeszfőzésre, 30 árubeszerzésre, 5 gyümölcs-értékesítésre alakult, továbbá 3 malom- és sütőszövetkezet, 32 gépszövetkezet, 14 gabonaáruraktár és 19 egyéb szövetkezet tartozik a központ kötelekébe. Ezen szövetkezetek közül, mint a számok is mutatják, a legelénkebb működést a takaré- és hitelszövetkezetek fejtik ki. Ezeknek a köbelében a központ kezdeményezésére különös figyelmet fordítanak a munkásokra és a gyermekekre. A szövetkezetekben elhelyezett takarékbetétek összege 1904-ben meghaladta a harmincmillió koronát. Annál szebb ez az eredmény, (egy betevőre átlag 466 korona esik), mert a betevők kisemberek. A fenti számból három millió korona munkásokra, 865 korona pedig gyermekekre esik. A betevők közt ugyanis, akiknek összes száma a jelzett évben 65 ezer volt, 13 ezer munkás és közel 8 ezer gyermek volt.

Boldogul az ember mindenütt ezen a világon, csak helyes alapon szövetkezetekbe tömörüljön.

Német szövetkezetek. Azon szövetkezeti intézmények közé, melyek az elmúlt évben a legtöbb gyarapodást és növekedést érték el, elsősorban a *Német Fogyasztási Szövetkezetek Központja* tartozik, valamint a *Német Szövetkezetek Nagyban Bevásárló Társasága*. A szövetkezetek központjának múlt évi működését különösen két újítás érdekében kifejtett tevékenysége jellemzi: a szövetkezeti mozgalom egységesebbé tételére egy oly tarifarendszer kidolgozásán fáradozik, mely magába foglalná éppúgy a szövetkezetek szolgálatában álló hivatalnokok és egyéb szolgaszemélyzetek fizetési illetekeik, mint a különböző és egyéb kereskedelmi szövetkezeti díjszabásokat; tarifaszabályt akar felállítani, melynek feladata lenne felügyelni arra, hogy ezen egységes díjtételek betartassanak, vizsgálódások esetén a kérdéses ügyeket felülbírálna és minden ezen ügykörbe tartozó kérdéseket szóval és tettel pártfogolna és a lehető legjobb elintézésben részesítene. A központ másik törekvése már meg is valósult: a *Német Szövetkezetek Segítő Pénztára*. Főcélja ennek azon munkások istápolása, akik a szövetkezeti eszme szolgálatában megrokkantak, vagy pedig koruk miatt további szolgálatra alkalmatlanok; gondoskodik továbbá az elhalt munkások özvegyei és árváiról. Mikor a központ ezt az intézményt, mint eszmét, a szövetkezetek tudomására hozta, 73 szövetkezet rögtön jelentkezett tagul, minek az lett a következménye, hogy a segítő pénztárt mindjárt meg lehetett alapítani; jelenleg már 1335 tagja van. Remélhetőleg egy-két év alatt az összes német szövetkezetek be fognak tagul lépni ezen segítő pénztárba.

Fazekasipari szövetkezés. Zilahon az ősszel fazekasipari tanfolyamot rendeznek, amelyen a fazekasipart üzökkel elsajátíttatják a finomabb kivitelű mázolás és zománcozást s megismertetik velük a modern formákat. A tanfolyamoknak egyik főcélja azonban az, hogy a fazekasipari szövetkezeti alapon való művelésének híveket szerezzen.

• MI UJSÁG? •

A hercegprimás Budapesten. Vaszary Kolos bibornok hercegprimás titkára, Berger kanonok, kísérletében Balatonfüredről Budapestre érkezett. A hercegprimás, kinek a Balaton melletti nyaralás igen jót tett ezuttal is, hosszabb ideig marad Budapesten.

Bronzkoszoru a clevelandi Kossuth-szobron. A clevelandi Kossuth-szobor leleplezése után az egyetemi ifjuság körében mozgalom indult meg, hogy gyűjtést indítsanak a clevelandi Kossuth-szoborra helyezendő bronzkoszoru ügyében. Eddig hatszáz korona gyűlt össze, amit már át is adtak egy newyorki bankárnak, aki magára vállalta a koszoru megredelését és a szobor talapzatán való elhelyezését.

Rákóczi szarkofágja. A kassai dom kriptájában, ahol Rákóczi hantjai fognak nyugodni, felállították a márvány szarkofágot, melynek felirata a következő: Itt nyugszik II. Rákóczi Ferenc, Magyarország és Erdély fejedelme, meghalt 1735 április hó 8-án Rodostóban; az ő hőselelkű anyja, Zrinyi Ilona, I. Rákóczi Ferencné, utóbb Thököly Imréné meghalt 1705 február 18-án Nikodémiában és fia Rákóczi József meghalt 1738 november 10-én Cernavodán; ki et nemzetünk balsorsa számkivetésbe juttatott. Számkivetésüknek I. Ferenc József apostoli királyunk vetett véget, ki drága porait a nemzet határtalan örömeire visszahozatta és a haza szent földjén helyeztette örök nyugalomra 1906. évben. Az ő dicső amlékük erősítse az utódok hazaszeretétét.

Az amerikai magyarok a Bocskai-szobornál. Az amerikai magyarok hétfőn délelőtt 11 órakor megkoszorúzták Bocskai István szobrát. A kedvezőtlen idő miatt a megkoszorúzási ünnepségen az Amerikából hazaérkezett magyaroknak csak egy része vett részt. Az amerikaiakat Kalassy Sándor pittsburgi lelkész vezette. Kalassy Sándor lelkész beszéd kíséretében megkoszorúzták a szobrot, mire elénekelték a kilencvenedik szoltárt és a Himnuszt. Ezzel a ünnepség zuhogó esőben véget ért. A mai nap többi programja az egész nap tartó eső miatt nem volt betartható. A magyar küldöttek megtekintették a főváros nevezetességeit, a képviselőházat, Bazilikát stb. Szerdán reggel Aradra utaztak az amerikaiak, a tizenhárom vértanu szobrát megkoszorúzták.

Bérczi Béla halála. A szerépléséből országsszerte ismert Bérczi Béla állami rendőrtanácsos kedden öngyilkos lett. Golyót röpített szívébe. Sok érdekes és szomorú rendőri kutatás fűződik nevéhez. Többször vala tulbuzgó, amiért támadások sora zudult feléje. Életének is ezek miatt vetett véget.

Achim választását megsemmisítették. A Kuria hétfőn hozott ítéletében megsemmisítette Achim András békéscsabai szocialista képviselő választását, mert úgy találta, hogy törvénytelen fegyverrel, féktelen izgatással győzte le ellenfelét, a függetlenségi Bakos Mátyást. Achimot a Kuria politikai jogainak a gyakorlásától is fölfüggesztette egy évre úgy, hogy egy éven belül nem is léphet föl újra képviselőnek. Érdekes, hogy a szocialista Achim az első képviselő, akinek választását izgatás miatt semmisítették meg.

Nyolcvanezer kiló lőpor felrobbanása. Franciaországban a Montfaucon erődben óriási robbanás történt. A halottak között van egy Farny levü gazdász, aki mintegy 260 méternyi távolságra az erőtől vadászott és akinek egy óriási kődarab a fejét zúzta össze. Hír szerint 80,000 kilogramm lőpor robbant fel. Az egy méter vastagságu fallal övezett földsáncok nyomtalanul eltűntek. A kár meghaladja a két és fél millió frankot.

Szerencsés véletlen. Ujvidék mellett, Temerin és Goszpodince között a nyílt vasuti pályán, a sínek között aludt egy kanászfiu. A robogó vonat keresztül ment rajta, de semmi baja nem történt. A fiu teljesen épen és egészségesen került ki a vonat alól.

Tömeges gombamérgezés. Matocsa Máté szenici földbirtokos a nála vendégeskedő rokonait gombával vendégelte meg. A vendégek a gomba ellogyaszta után hirtelen rosszul lettek s heves hányási görcsöket kaptak. Gyorsan orvosért küldtek, ki megállapította, hogy a gomba mindannyiukat megmérgezte. Nyomban ellenmérget adott be a mérgezeteknek, de ennek dacára sem volt képes segíteni, mert a vendégek közül idáig már négy meghalt, tizenegyen pedig súlyos belső sérüléseket szenvedtek.

Letartóztatott csendőrőrmester. Csongrádon Bogdán József, jelenleg Battonyára áthelyezett csendőrőrmestert, aki pár heti szabadságot kért, hogy a Csongrádon folyamatba tett örökösödési perének tárgyalásánál jelen lehessen, Spalla Aurél kerületi csendőrszázados letartóztatta és a szentesi csendőrlaktany a fogházába szállította. Bogdán letartóztatásának okai a f. évi július hóban elhunyt Sándor Bánfy Antal hagyatékára vonatkozó örökösödési perben kihallgatott tanuvallomások és egyéb gyanus körülmények. Bogdán József négy tanuval aláíratott végrendelet alapján követelte a tekintélyes hagyatékot, azonban a tárgyalás alkalmával oly súlyos gyanuok merültek fel, hogy a bíróság okirathamisítás és hamis eskü és hamis tanuzásra való rábírási miatt megindította az eljárást Bogdán ellen, egyttal pedig jelentést tett a csendőrparancsnokságnál. Bogdán ellen a csendőrparancsnokság is megindította az eljárást.

Egy főgimnázium újraépítése. A jászóvári prémontrei kanonok-rend rozsnói ősi gimnáziumának s ezzel együtt a magyar nemzeti kulturának lélekemelő ünnepe volt mult héten Rozsnyón. A főgimnázium, mely hosszú évtizedek hazafias munkájára tekinthet vissza, fölavatta a kor minden igényének megfelelő új és diszes palotáját. S itt a nemzetiségi vidékek véghatárán valóságos bástyája ez, mint volt mindig a multban is a magyarságnak.

A cári család utazása. A cári pár a trónörökössel a „Standard” yachton néhány napig kirándulást tett a finn öbölben. E kirándulás tisztán a cár üdülésére szolgált, aki ép úgy mint III. Sándor cár, évenként megteszi ezt az utat. E kiránduláson vadászatok is szoktak lenni. Mindazon kombinációk, amelyeket a külföldi lapok ezen utazáshoz fűztek, teljesen alaptalanok. A cári család visszatér Peterhofba és a cár jelen lesz a chevalier-testőrezred jubileumi ünnepén, aztán addig marad Peterhofban a cári család, hogy Trepov temetésén jelen legyen.

Óriási vihar Ázsiában. Honkongban nagy tajfun pusztított. Az óriási viharnak több száz ember esett áldozatul. Angol és francia csatorna-ágyunaszádok elsüllyedtek. 20 ember a vízbe fult. A benszülöttek is sokat szenvedtek. Száznál több hajó elsüllyedt. A kár, melynek nagyságát pontosan nem lehet meghatározni, mindenesetre több millió dollárra rug.

Kossuth Lajos születésének évfordulója. Kossuth Lajos születésének száznegyedik évfordulója alkalmából esütörtökön a hazafias polgárság és az egyetemi ifjuság kegyelettel emlékezett meg a nemzet nagy halottjáról. Kossuth Lajosnak a kerpesi-uti temetőben levő sírját koszorúkkal borították és pazarul fölkesztették virággal, déli növénynyel. Az esőre hajló időben is sokan zarándokoltak ki a sírhoz. Az egyetemi ifjuságnak ma csak egy töredéke járt künn, de vasárnap az ifjuság testületileg vonul ki, hogy megkoszorozza a sirt.

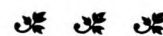
Scholtz püspök beiktatása. Szerdán délelőtt iktatták be hivatalba néhai *Bachát* Dániel utódát, *Scholtz* Gusztávot, az ágostai evangélikus bányakerület új püspökét. Az ünnepies beiktatás részben a Deák-téri polgári iskola dísztermében, részben a Deák-téri templomban folyt le az evangélikus egyház vezető embereinek s nagy közönség jelenlétében.

A forradalmárok fegyverei. Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy egy angol hajó nagymennyiségű fegyvert vitt Finnországba, ahonnan forradalmárok Oroszországba akarták csempészni a fegyvereket. A szállítmányt azonban az orosz hatóságok lefoglalták. Bjerneborából ugyanis gőzös érkezett Helsingforsba, melyen ötszáz Vetterli-fegyvert hoztak. Ugyanilyen szerkező fegyverek voltak azok, amelyeket annak idején a Jonh Grafton nevű gőzösn találtak. A rendőrség a fegyvereket elkobozta.

A rettegő anyacárné. Kopenhágából jön a hír, hogy az ott időző özvegy cárné még mindig nem hagyta el jachtját. Éjjel a jacht fedélzetén oroszul irt névtelen levelet találtak, amelyben figyelmeztették az özvegy cárnét, hogy nagy veszedelem fenyegeti. Azt hiszik, hogy az éj folyamán arra evező esónakról dobták a fedélzetre a levelet, amely köhöz volt kötve. Az özvegy cárné jachtját éjjel-nappal apró gőzösök őrzik, amelyeken fegyveres rendőrök vannak.

Letartóztatott nihilisták. Karlsruhe-ból jelentik, hogy a rendőrség letartóztatott két régóta keresett nihilistát, akiknek az volt a tervük, hogy a cár nagybátyja, Mihály nagyherceg ellen bombamerényletet követnek el. Mihály nagyherceg a bádani nagyhercegnek a sógora, szeptember 20-án Karlsruheba érkezik s ekkor akarták az összeesküvők tervüket megvalósítani. Más városokban is, így Heidelbergben, Mannheimban és Strassburgban szintén több anarchistát tartóztattak le.

Rajzoktatásunk sikere a külföldön. E hó 13., 14. és 15-én tartották az olasz rajztanárok nemzeti kongresszusukat Milanóban s ez alkalomból a milánói műszaki felsőbb iskola jeles tanára, Ramati Dimido előadást tartott a magyar rajzoktatásról. Az érdekes fejtegetéshez hozzászóltak Mazzucchelli, Martignoni és mások. Végül a kongresszus egyhangulag követésre méltónak jelölte ki a szakoktatás terén Nadler Róbert tanrendszerét. Ugyanakkor az elemi rajzoktatás tárgyalásánál Czako Elemér, mint meghívott vendég, bemutatta a Budapest székesfőváros elemi iskoláiban Györgyi Kálmán által bevezetett oktatási rendszert, amelynél a növendékek saját megfigyeléseikkel nevelődnek a művészet megértésére és gyakorlására. Ennek alapján a kongresszus kebeléből külön bizottság alakult, amely meg fogja kérni Budapest székesfővárosát, hogy nagyobb anyag átengedésével egy milánói magyar gyermekrajz-kiállítás szervezését tegye lehetővé.

Gyöngékedő.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Baromfiak élösködői ellen.

Alig lehet, még nagy gonddal ápolt nagyobb baromfiállomány is, amely különösen nyáridőn, különféle parazitáktól teljesen mentes volna s egyenesen nagy kalamitás formájában jelenkezik ez az eset kevesebb gondozásban részesülő állományokban, a milyen pedig hazánkban vajmi sok van.

Pedig e paraziták, névszerint különösen a tetvek, tyukpoloskák (ovantagok) ellen elég hathatós fegyvereink vannak, amelyeknek alkalmazása bizony némi fáradozással s költséggel is jár, aminek sajnálása azonban nagy károsodásoknak lehet okozójává.

A parazitákat irtó ezen szerek és eljárások közül időszerűnek és szükségesnek véljük a következőket ismertetni.

Jó szolgálatot tesz az otthonban is meggyűjthető, vagy aztán várolható dohánypor, melyet különösen tojó- és kotlófészekbe szórva használhatunk az élösködők távoltartására és ölésére.

Hasonlóképpen fészkekbe szórva és a fürdőhomokba keverve, a következő keverék bizonyult sikeresnek: Levegőn oltott méz finom porából vesz az ember mondjuk 20 kg.-ot s összekeveri azt 5 kg. kénporral s mintegy 30 gramm karbólsavval. Igyekeznünk kell, hogy ez utóbbi egyenletesen oszoljék el az egész keverékben, mert ekkor a baromfi nézve teljesen ártalmatlan.

A friss, jó rovarpor, pl. a Zacherlin is, kivált ha még igen finom dohányport keverünk közé, szintén hathatós parazita kábító. Azért mondjuk így, mert nem öl el minden parazitát egyszeri porozásra, szükséges hát ismételnünk, tyukporozó készüléket vevén igénybe vagy aztán akkepp, hogy a baromfit lábainál fogva fejjel lefelé tartja az ember s egy edény fölött porozza be, hogy a lehulló por kárba ne vesszen. Istállók porozására, homokfürdőkbe, egy kissé drága ez a szer.

Már igen olcsón és hatásosan lehet igénybe venni az itt jelzett célra a petroléumot. Evvel kivált az ülőrudakat kenhetjük be hetenkint, kéthetenkint, meg a falakat, ez utóbbiakat esetleg és még célszerűbben permetező készülékkel.

Ily készülékkel való szétfecskenedésre még alkalmasabb egy keverék az u. n. petroléumos fejet, amit előállít az ember akként, hogy felold 4 liter forró vízben $\frac{1}{2}$ kiló közönséges szappant s azt a tüztől elvevén, még azon melegében beleönt 8 liter petroléumot s az egészet hosszasan jól összekeveri, míg hig kenőesszerűvé válik, aztán szintén keverés közben felönti 8 liter hideg vízzel. Ezt a fejet meszelővel is fel lehet kenni a tárgyakra, de jobb permetezővel szétfecskenedni, mert ekként jobban bejut az apró hasadékokba s résekbe is, hol pedig éppen igen tömegesen szoktak a paraziták nappali időben meghúzódni.

Ily résekbe, hasadékokba természetesen még biztosabban behatolnak a fejlesztett gázok, füstök, ezeket is tehát igen jó eredménnyel lehet alkalmazni, önként érhetőleg olyankor, mikor a baromfiak nincsenek a helyiségben s csak oly lokalitásban, amelynek nyílásai (ajtói, ablakai, szellőztetői) a füstölés tartamára elég jól elzárhatók.

1 Erre a célra a hordók kénezésére használt kén (apok vagy rudas kén is igénybe vehető. Elővigyázat, tűzveszély kerülése) szempontjából célszerű egy üres fazekat nedves homokra vagy hamura tenni s a nyílások elzárása után abban gyújtani meg a ként, az ember kilépése után természetesen az ajtót is jól elzárván. 4—5 órai átfüstölődés után, hogy erősen szellőztetni kellend, az ilyen ölt, vagy istállót s az állatokat s csak azután bebocsátani, az is magától értetődik, valamint az, hogyha egyben a szárnyasok magukon is nem igyekezünk a parazitákat előltni, csak félünkát végeztünk.

Aki valóságos és folytonos hadjáratot nem folytat, ilyen és más utakon, módokon az élösködők ellen, az a baromfitenyésztésben örömet nem igen ér. hasznót nem igen lát.

M. K.

Tojáskonzerválás ritkított levegőjű térben.

Legalább is egy tucat utja-módja ismeretes már a tojáseltartásnak.

Van köztük eléggé tökéletes, de az tuldrága s van elég jó, amely aránylag olcsó is. Legelterjedtebb, mert aránylag nem körülményes, elég olcsó és elég jó a mézvízben való eltartás, ujabban pedig a szinte tökéletesnek mondható vízüveggel való eltartás. Amde ki nem tudja, hogy bizony csak amolyan szurrogátum az a mesztes tojás, szemben a frissel s a kutatók ideálja ennél fogva már oly 6 vagy több hónapra keresztül eltartott, olcsón beszerzett és legalább is dupla árban eladható tojás, amely izben s minden egyéb minőségben és tulajdonságban a friss tojással szemben teljesen versenyképes.

Afelől értesülünk, hogy egy magyar ember oly készüléket konstruált, amelynek segítségével a tojások száraz, — valószínűleg ritkított levegőjű — térben 6—8 hónapra keresztül is, változatlan friss minőségben eltarthatók.

Készüléke gázometerformájú, de ezideig egyebekben nem ismeretes, titokban tartott szerkezetű; ám egy 8 hónapra terjedő kísérletben máris fényesen bevált.

Nem lehet kétség, hogy ezen készülék felől mihamar bővebb értesülés is lesz szerezhető. Részünkről azon leszünk, hogy erről lehető alaposan informálódjunk s a publikálhatót publikáljuk, egyben pedig hogy ujabban, exakt kísérlet esetén az eredményt részrehabilitálás nélkül feltárjuk s a magyar találmánynak forgalombahozatalánál is, a közérdekben szolgálatot tegyünk.

Vadrepceirtás. Elkésetten — az őszi buza vetésére való tekintettel — az esetleg fellépő vadrepce ellen a következő eljárás alkalmazható: A szántást, amint a repce kikelt, erősen fogasolni kell s ezt a szántás kizöldülése után ismételtten megtenni s a vetőszántást csak közvetlenül a buza elvetése előtt megadni. A buza elvetése után a még őszzel kikelő vadrepce a téli fagyban elpusztul, tavasszal pedig a fejlődésben előrehaladottabb buzával hátrányban lesz. A tavasszal kikelő vadrepce erősen fogasolással pusztíthatjuk, ami a buzának is hasznára válik. Tavasszal tehát, amint a föld kellően megszikkadt s felmelegedett s a vadrepce csirázó növénykéje megjelenik, a buza táblát a sorok irányában meg kell fogasolni. Végül ha szükséges, a bokrosodó buzából kiálló vadrepce virágzó hajtásait le kell sarlózni.

A kender és olaja öli az élösködő állatokat. Harminc évi gyakorlati tapasztalásból meríti e meggyőződését egy mezőgazda s azt mondja, hogy kenderolajjal bekent házi állatok, még a szárnyasok tetvei, balhái s egyéb parazitái is 2—3 óra múlva döglött állapotban lelhetők fel a szőr és toll között. Hatásosnak mondja a lovak, marhák csimbéi és bögyöleinek a távoltartására is, úgy nemkülönböztetve a kendert, mint zöld növényt, a veteményeket pusztító földi balhák ellen is.

Országos gyümölcs- és szőlőkiállítás Budapest.

Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület országos gyümölcskiállítási rendező bizottsága *Ilse*mann Keresztély főrendező elnöklésével tartott ülésében az általános érdeklődésre való tekintettel elhatározta, hogy az országos gyümölcs- és szőlőkiállításra való *bejelentés határidejét, amely szeptember 25-re volt kitűzve, október 1-ig hosszabbítja meg.* Örvedetesen vette tudomásul a bizottság a Kecskeméti Gazdasági Egyesület nagyarányu bejelentését, ugyszintén Győr sz. kir. város, valamint több erdélyi nagytermelő bejelentését. A Krizantemum-kiállításra, amely közvetlenül a gyümölcskiállítás után lesz, több tiszteletdíjat ajánlottak föl *Fábián* Béla, *Lokosok* Antal és *Schwartz* István. A gyümölcskiállításra is számos tiszteletdíjat remél az egyesület. A rendezőség fölkéri a bejelenteni óhajtókat, hogy bejelentéseiket mentül hamarabb megtenni sziveskedjenek, hogy az adatok a katalogus részére feldolgozhatók legyenek.

Értesítés. A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakadémiáján az 1906—1907. tanév I. felére a beiratások 1906 szeptember 1-től 12-ig eszkozlendők; az előadások szeptember 16-án veszik kezdetüket. Utólagos felvételnak szeptember 13—15. napjain dékáni, azután pedig tanári-kari engedélylyel lehet helye. Akik jogi tanulmányaikat csak most fogják kezdeni, azok az érettségi bizonyítványt, akik pedig az egyeteméről, vagy más jogakadémiáról lépnek át, azok csupán eddigi leckekönyvüket tartoznak a beiratkozásnál felmutatni. Azok az egyéves önkéntesek, akik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szept. hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szept. 1-től 15-ig terjed. A félévi tandij 50 kor. Evangélikus lelkészek, tanárok és tanítók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden további folyamodás nélkül a tandij felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók általában részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló, ujonnan épített s kényelmes felszerelt tápintézet kedvezményeiben: ebéd- és vacsoráért az első félévben szept. 1-től december végéig 60 korona, csak ebédért 34 kor. fizetendő. Az arra érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsuak tandijmenteségre, tápintézetidij elengedésére s a jelentékeny alapítókéval rendelkező „Jogász segélyegylet” támogatására számíthatnak. A jogakadémiai ifjusági, valamint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére áll. A szünidőben mindennemű felvilágosításokkal, levélbeli megkeresésre is, szivesen szolgál a jogakadémia igazgatósága.

A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi ősi Collegiumának jogakadémiáján, — a hazai ág. hitv. ev. vallásfelekezet ez egyetlen ilyenmü tanintézetén, — az 1905—1906. tanév alatt a következő tanárok működtek: Mikler Károly dr. dékán, Flórián Károly dr., Horovitz Simon dr., E. Nagy Olivér dr., Obetkó Dezső dr., Raffay Ferenc dr., Szlávik Mátyás dr. (rendes tanárok), Ereky István dr. (rkiv. tanár), Horovitz Imre dr., Máriássy Béla dr., Sztéhló János dr. (magántanárok). Az I-ső félévben 27 tantárgy 96 heti órában; a II-ik félévben pedig 33 tantárgy 105 heti órában adatott elő. Az 1905—1906. tanévben a jogakadémián összesen 274 hallgató volt beírva, úgy, hogy a hallgatóság létszáma tekintetében az a tan-

intézet a hazai tiz jogakadémia közül a legelsőközé emelkedett.

A hallgatók között volt I. éves 87, II. éves 67, III. éves 56, IV. éves 53, tanfolyam hallgatása nélkül miniszteri engedélylyel vizsgázó 11. A tanév alatt 33 joghallgató nyert vég bizonyítványt. A tanév folyamán 74 első alapvizsgálat, 120 második alapvizsgálat, 16 államtudományi és 6 jogtudományi államvizsgálat tartatott. Kitüntetéssel tették az I alapvizsgát Dede Lajos és Dorner Emi, a II. alapvizsgát Brájer Márton, Nehiba Jenő, Ondrejovics Kálmán, Sziklay Béla, Tóth Miklós és Weisz Károly; államtudományi és jogtudományi államvizsgát senki. Több joghallgató részesült ösztöndíjban, a segélyegylet támogatásában, tandij és tápintézetidij elengedésében stb. Ezen a czímen a joghallgatók által élvezett kedvezmények összege a mult tanév alatt meghaladja a 9000 koronát. Az akadémiai ifjuság egyesületei: a jogásztestület, segélyegylet, turista-egylet és vívőegylet, élénk működést fejtettek ki. Mindezekről részletesebb adatok a Collegium „Értesítő”-jében olvashatók, melyet a jogakadémia igazgatósága 20 fill. levélbélyeg beküldése ellenében bárkinek készséggel megküld. A városban egészséges és nem drága lakások elegendő számmal állanak rendelkezésre s az ifjuság ellátása jutányos. Eperjesen, 1906. június havában.

A jogakadémia igazgatósága.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélananyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczel-ekéfej.

Pánczelaczel-kormánylemezek.

Magasított aczélékefej.

Porvédő kerekek.

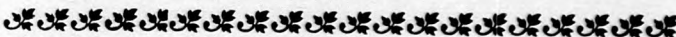
Aczel gerendely.

Csak kiámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fel-
ülmúlja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

Szüreti mulatságok.

A magyar embernek alig van kedvesebb szava, melylyel megelégedésének kifejezést ad, mint ez a nagyon sokat jelentő: *szüret*. Benne van nemzetünk minden rendű és rangu képviselőjének a vérében. Önkéntelenül is ezt a mondást használjuk, ha valami sikerült. Csak az a sajnálatos, hogy az idők folyásával mindig gyéribben hallható. A filloxera pusztításával komorabb lett a magyar, a jókedv is fogyott és amint mindig kopárabbá vált a szőlőhegy, azonképpen alakult át népünk kedélye is. A pusztuló borághoz egyéb bajok is hozzájárultak; sok közreműködött arra, hogy elfelejtsünk ennek a szónak nagyobb fontosságát tulajdonítani.

Akiben a bizalom nem rendült meg egészen, akiben él még a hit és remény, hogy jön nemsokára egy szebb jövő, azok újra hozzáfognak a munkához és plántálnak kitartással. De ma már tudomány a szőlőművelés; alul fölül orvossággal kell győzni, hogy visszadjon a fáradságot. Lehet-e ebben a szőlősgazdának igazi öröme? ...

*

A főváros kültelki koresmáiban az év szeptember hónapjában, vasárnapi napokon nagy a vigasság. Ha kérdezzük, miért-e vásári zaj, zszibongás és csapongó jókedv, azt nyerjük válaszul, hogy: — itt szüreti mulatságot tartanak! ... Ha aztán a kíváncsiság bevisz bennünket, sajátságos képek gomolyába kerülünk bele. Összefogózva találunk kisasszonyokat kurta rubás falusi leányokkal és látunk együtt vigadni urakat lobogós ingujju, sarkantyus eszímájú, széles gatyájú, árvalányhajás kalapu legényekkel ...

Eleinte álmélkodva tekintünk körül, de ahogy a helyzettel kissé megismerkedünk, azonnal látjuk, hogy azokon a lányokon és legényeken az a ruha csak vendég, mit erre az alkalomra öltöttek magukra. De mégis látszik minden mozdulaton, hogy nem igen találják bele magukat az öltözékbe. A lányok és legények ruhája nem tünteti fel egyik magyar vidék viseletét sem. Össze-vissza van keverve. Egyik része dunántúli a másik tiszántúli, sőt a lányok közül néhány a kötényt más nemzetbeli szokásoknak megfelelően is készítette. Eredetiséget hiába keresünk: csupán roszul sikerült utznatokat találunk.

Az érdeklődés központja egy kékbeli alk, ki úgy látszik parancsol a magyar ruhába öltözötteknek, mert azok csak úgy lesik, hogy mikor nyitja ki a száját

szólásra. Ez a sokat jelentő ferfiu — a biró. Segedel-mére vannak rendelve a szüretelésre vigyázó csőszök, csőszlányok és a kisbiró.

De ime! az utóbbi jön is. Papirost tart a kezében és hivatalos jelvénye, a dob, huzza a nyakát. Kiáll a közepre, elkezd dobolni, majd a papirlapról leolvassa, hogy a szüret megkezdődik. Tudtára adatik mindenkinek, hogy szabad a lopás, de akit rajta kapnak a lopáson, azt a csőszök és csőszlányok a biró uram elibe viszik, aki aztán reá szabja a megérdemlett pünzbüntetést.

Az udvaron kifeszített zsinegekre, galyakra szőlőt, almát, körtét függesztettek. Sok a vakmerő tolvaj, de éppen olyan szemfülesek a csőszlányok is. Nincs az a titkos rendőr, aki előbb elesipje a tolvajt, mint ezek. Ritka az olyan, ki szárazon elviszi. Viszik aztán sorba őket a biró elé, mindaddig, amíg csak a gyümölcsben tart Sietnek vele erősen, mert csak aztán következik a multság java, a tánc.

Ennél is újabb sajnálatos jelenségeket tapasztalunk. A bokorugrós szoknyájú, piros eszímás lányok és lobogós ingujjas legények, bárhogy igyekeznénk is rajta, nem tudják a magyar táncokat. Furesa ugrándozást visznek véghez, de amely minden, csak — nem csárdás. Annál jobban mennek az angol, német, francia táncok. Már pedig egy ilyen magyar mezbe öltözött alak, az ő sarkantyus eszímájával az idegen táncokat járva, igen furesa valami. Hasonló az olyanhoz, mint aki frakkban, cilinderben *verbungost* táncol. Hogy miesoda torzkép mind a kettő, azt leírni is, de elképzelni is lehetetlen. Azt látni kell! ...

Igy folyik a vigasság a nagyvárosi szüreti mulatságon; egészen addig, míg csak bele nem fáradnak a lábak, el nem fogy a pénz, vagy be nem reked a torok ...

A fővárosból kiindulva, ma már a vidék városaiban is rendeznek ilyen fajtájú szüreti mulatságokat. Némi érdekességet nem lehet megtagadni tőlük, de mivel látszik, hogy ez a koresmában lefolyó szüreti multság nem magyar eredetű, általánossá nem is lesz sohasé.

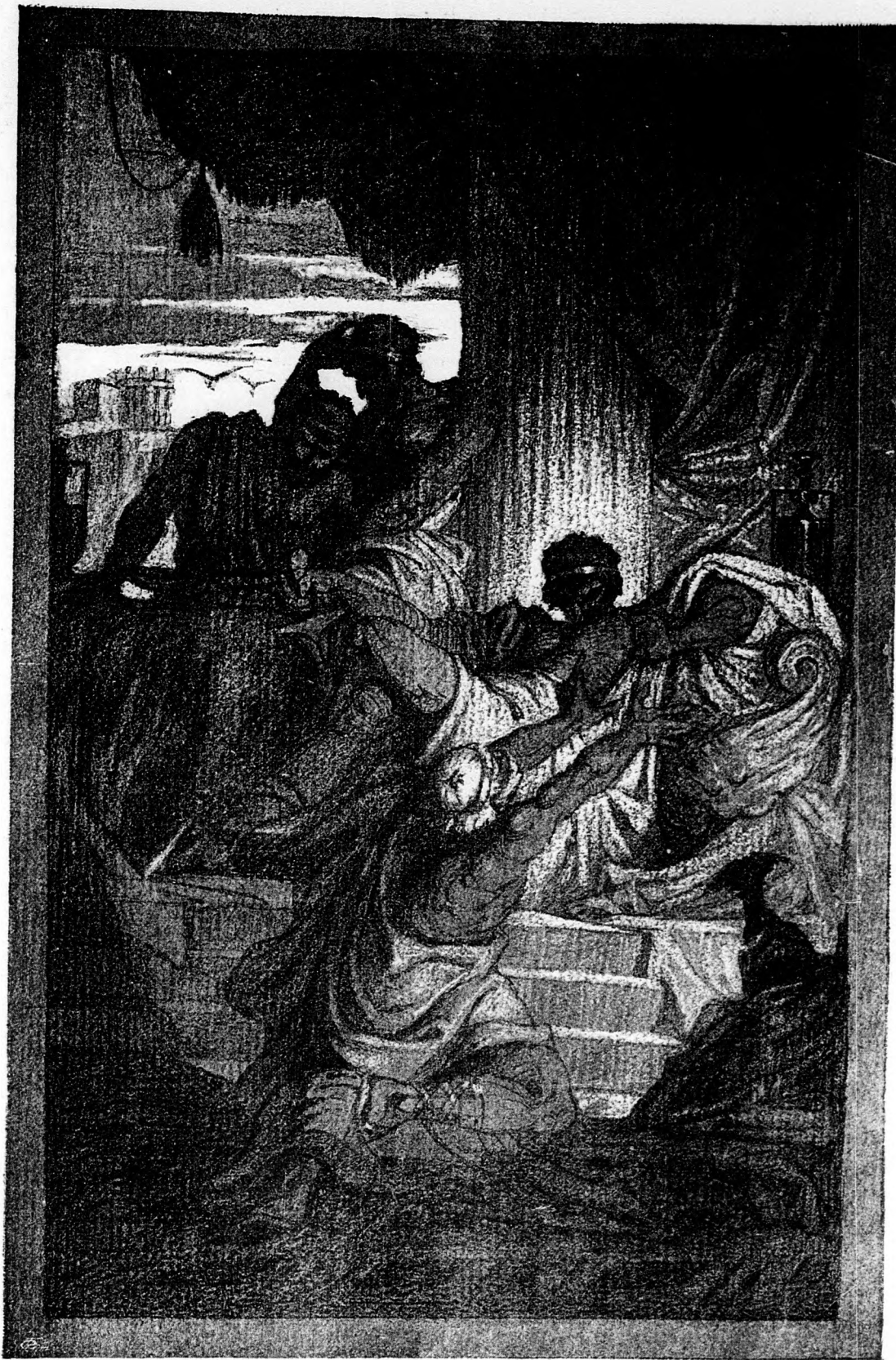
*

Hejh! de másként folytak le nem is olyan régen a magyar szüreti mulatságok. Nem a városi koresmákban, hanem ott fent a hegytetőn volt akkor nagy a vigasság. Szólt a muzsika, dal, kurjongatás hét számra. Vidám volt a gazda, az a vendégnépség és

a szüretelők is. Boldog idők, szép napok, de kár, hogy elmúltatok!...

Bőven adta a tőke, csorgott az édes lé és az adott

drága nedüt. De talán egyiken sem voltak oly nevezetesek a szürettek, mint az olajzöld bort termő, magányosan álló Somlón.

Neró.

Margittay Tihomír festménye.

a gazdának legnagyobb gondot, hogy mibe tegye el a sok mustot. Nem úgy kellett minden csepp levet kierőszakolni a természettől, mint manapság. A Balaton partján elvonuló esodás szépségű hegyek öntötték a

Valamikor tűzokádó-hegy lehetett; olyan a formája. Szüretkor a környék faluinak népe minden oldalról nagy csoportokban huzódott feléje, podgyászszal, élelemmel ellátva, mert gyakran hétszámra is fent

tanyáztak. Zsibongott a hegyoldal ilyenkor; olyan volt, mintha méhrajok szállták volna meg. Durrogtak a mozsarak, kongottak a derék hordók az abrincsolás alatt. A szedők ajakáról ki nem fogyott a nóta reggeltől estig. Ha valamelyik szedő szép szőlőt talált, megkínálta vele a nagy számban levő uri vendégeket.

Az öreg urak, kiknek nehezebb esett már a járás, ott benn a pincében kóstolgatták a mult évek termését. Hisz a példabeszéd is azt tartja, hogy „somlai bor az öregek teje”. A fiatalabbak elkalandoztak a hegyen, be-belátogattak az ismerős pincékbe, vizsgálgatták a romokat, olvasták az elmosódó, régi neveket, élvezték a valóban elragadó kilátást.

Alkonyatkor a szedők pástortüzeket raktak, melyek mint valami fénylő csillagok világították meg a hegyoldalt. A gazda vendégei pedig a gazdag vacsora után rágyújtottak a szebbnél-szebb nótákra. Jókedv, meglepődöttség uralkodott az arcokon. Huzta a cigány hajnalhasadásig. Azt tartották:

Három a tánc s ha elfárad
A kedvünk:
Egy honföld a javából
Elzengünk.
Eljen a hon s a magyarok
Istene,
Áldó kezét hazánk fölé
Terjessze.
Eljen minden igaz honfi
S honleány,
Kik imádvá csüngenek e
Szép hazán.
Közüdv, jólét, egyetértés,
Szerelmem,
Derüljön fel szép hazánk az
Egeden.
— Eljen a hon, magyar ének,
Magyar tánc,
E lelkünket összetartó
Rózsalánc! . . .

Igy vigadtak azelőtt a magyar szüretéken; lesz-e idő, amikor ismét megújulnak ezek a szép napok? . . .
Cséplő Ernő.

Képeinkhez.

Gyöngéledő. Őszi időnk van. Véka eső, kőből sár. A köd is leborul egyes vidékekre és a hirtelen hőváltozás megkínálja a gyöngye szervezetű embereket. A csuzos bácsik ágyba kerülnek, a gyöngye tudójú asszonyok a szobába záródnak az őszi idő által. Betegünk is ilyen gyöngéledő, deremélhetőlegmielőbb fölgyógyult az idő jobbrafordulásával.

Néró. A kinzások legfájdalmasabbjait Néró római császár gondolta ki. Ő vala, aki a legyek kinzásán kezdte és az emberek olajbafőzésén végezte a kinzást. Képét Margitay Tihamér híres festőművésznünk festése után mutatjuk be.

Betűtalány.

Október ne $\frac{b}{i}$ E e L R u olni

Megfejtési határidő 1906. szeptember hó 23.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 37. számában közölt talány megfejtése:

„Száll a madár, hull a levél, itt az ősz.
Te galambom kebelemre mért nem jössz?”

Helyesen fejtették meg: Fekete Ida, Horog Klárka, Joó Mariska, Renner Ida, Kusztos Anna, Verő Jolánka, Beke Piroska, özv. Bódiésné Simon Julia, Péterfy Tamásné, Szerencs Ödön, Varga Pál, Krisán Mihály, Bellus István, Móra Ferenc, Csizsár József, Dobos József, Örkényi János, Vakareszku István, Barabás Lajos, Verébely Ferenc, Nagy János, Marton István.

A sorshuzásnál Verébely Ferenc nevét huzzuk ki elsőnek kinek egy értékes regényt küldtünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Barics Vendel Elküldöttük a mi bankházunkhoz és a közelebbi feleletek között válaszolunk. — **Mészáros József, Forzily János, Benedek András, Béres Gáspár, Nagy Mihály:** sorsjegyeik nem huzattak ki. — **Dárvay János:** Előfizetését megkaptuk, a lapot címére ismét megindítottuk és jul. hó 1-től kezdve a hiányzó 12 számot postán elküldtük. — **Matyónka István, Kell András,** az előfizetést megkaptuk. — **Still Jozsef:** A 2 korona előfizetési díjat megkaptuk; ugyszintén a 2 korona régi tartozását is.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

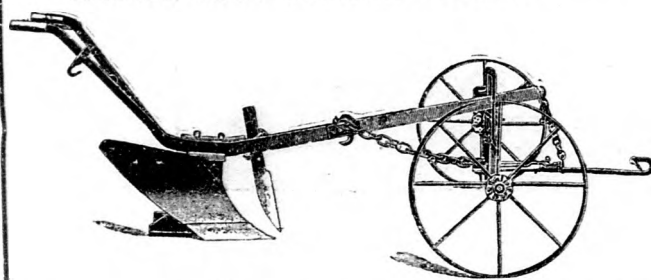
Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1906. szeptember 12.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.20 K., vidéki borjúhús 130—136 K., sertéshús 119—1.26 K., szalonna füstölt 120—140 K., szalonna, olvasztani való 1.22—1.32 K., hárj 140—144 K., sertésszir 1.36—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 0.92—1.40 K. hazai sonka 1.44—2.20 K.

Baromfi-félék: — — — — — K., rántani való csirke 1.50—2.— K., sütni való csirke 2.20—3.— K., kacsa, hizott 4.50—6.50 K., lud, hizott 9—16 K., pulyka, hizott — — — — — K., páronkint. Vágott hizott liba 1.50—1.60— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka — — — — — K. kg.-ként.

== Egyvasu egytetemes ekék ==
Két és több barázdás ekék

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő **Szücs Zsigmond** Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

Minden részükben elsőrendű aczélananyagból a leg-tökéletesebb szerkezettel

Tégelyaczel-fejekkel, melyek eltörhetetlenségeért szavatosságot vállalnak. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound) páncél aczel-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb föld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó szántóvasakkal. — **Figyelemre méltó újonság:** Bächer „D”-jegyű javított szerkezetű eketaligája teljesen **pormentesen** csukott agyakkal önműködő kenőszelenczével; közönséges eketaligák ellenében **ötszörös tartósságot** biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszközökben. Boronák, kapáló- és töltőgépek, porhanyítók, rögtörők. Árjegyzéket készséggel küldök.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek). *Buza* 15.—15.20 K. *Ross* 11.60 K-tól 11.80 K-ig. *Árpa* 12.20 K-tól 12.60 K-ig, jobb minőségű — K-tól — K-ig. *Zab* 13.20—13.70 K. *Tengeri* 12.—12.10 K. **Teavaj:** (centrifugál) 1.70—2.40 K., főzővaj 1.40—1.60 K. kg.-ként. **Tehénturó** kg.-ja 6—16 fillér.

Tojás: bácskai 85.—90.—K., erdélyi apróbb áru 84.—86 K. ládánként. (1440 drb.) **Apadt** — K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 3.50—5.—K. rózsas ujj 3.—3.50—K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt — mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.									
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 4.40—6.80 fillér, mubar 5.—6.80 fillér, zsupszalma 4.—4.20 fillér, alomszalma 3.—3.20 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

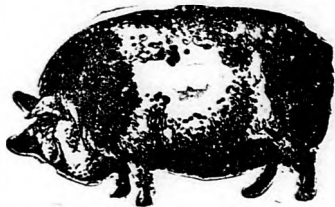
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Bérekocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legnagyobb napi áron értékesít.

**Alfa-Separator
Részv.-Társaság**

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. ☞

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

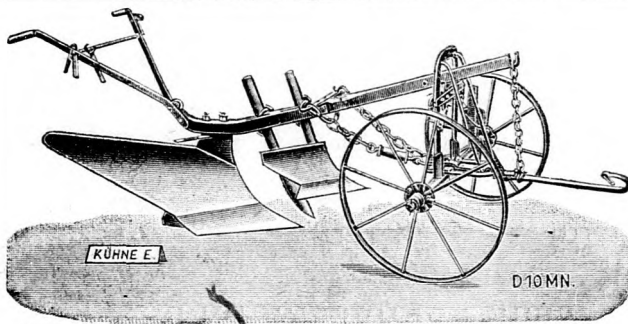
Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint **770** első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül **85000** darab.

Több mint **500,000** Alfa Laval Separator az egész világon.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

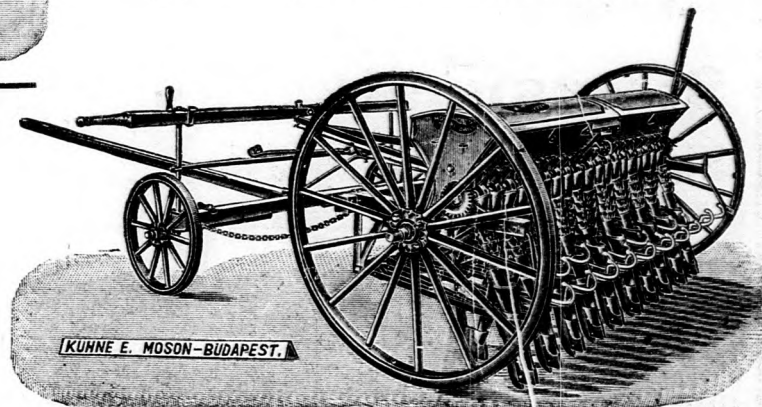
Sorvetőgépeket

és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

Kühne E. gépgyára
Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 57/a.

**Az őszi idényre:
Egy- és kétvasu ekéket**
(Ujdonság: BIPPART-altalajeke).

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek idei második sorozata **folyó évi október
hó 17-én** veszi kezdetét.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900. Biztosítéki alap: **Alakult 1900.**
Alapítványok a kormány hozzájárulásával ———— 1.933.249 — kor.
Tartalékok ———— 601.263.93 kor.
Összesen ———— 2.534.513.93 kor.

1901. évi fölösleg ———— 90.349. — kor.
1902. évi fölösleg ———— 59.782.28 kor.
1903. évi fölösleg ———— 109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg ———— 72.438.33 kor.
1905. évi fölösleg ———— 61.730.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékát díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet-eredményben közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os díjvisszatérítést en részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 %-ra adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtökéletesebb szerkezettel, a legutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fémetszet stb. útján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografai leg-
szabebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetők.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő

minőségben legolcsóbban

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.